

Protokoll fört vid socialnämndens sammanträde 22 november 2016

Tid:

Kl. 17:30-18:30

Plats:

Konferensrum Storfors, Storforsplan 36 i Farsta

Närvarande:

Se sid. 2 i protokollet

§§ 1-15

Justerat 29 november 2016, justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Åsa Lindhagen
Ordförande

Andréa Ström
Vice ordförande

Närvarande

Beslutande

Ledamöter

Åsa Lindhagen (MP), ordförande
Andréa Ström (M), vice ordförande
Rana Carlstedt (S)
Daniel Harc (S)
Mia Sundelin (S)
Dan Guillou (MP)
Alexandra Åkerström (V)
Anna Rantala Bonnier (Fi)
Johan Brege (M)
Christina Elffors Sjödin (M)
Frida Johansson Metso (L)

Tjänstgörande ersättare

Eva Solberg (M) för Ole-Jörgen Persson (M)
Inga-Lill Persson (L) för Isabel Smedberg Palmqvist (L)

Övriga närvarande

Ersättare

Lotten Hammar (S)
Emil Adén (S)
Jackie Nylander (V)
Börje Häggman (M)
Birgitta Thulin (M)
Stina Bengtsson (C)
Sofia Modigh (KD)

Tjänstemän

Gillis Hammar, förvaltningschef
Veronica Wolgast Karlberg, avdelningschef
Jenny Swärd, avdelningschef
Mona Thorin, kommunikationschef
Samuel Svan, borgarrådssekreterare
Sigrún Andersdóttir, nämndsekreterare

Övriga

Lena Huss, vice ordförande socialnämndens,
överförmyndarnämndens och äldrenämndens gemensamma råd för
funktionshinderfrågor, § 3
Kerstin Järneberg, ledamot socialnämndens,
överförmyndarnämndens och äldrenämndens gemensamma råd för
funktionshinderfrågor, § 3

§ 1
Sammanträdets öppnande och godkännande av
föredragningslista

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) öppnar sammanträdet. Nämnden godkänner föredragningslistan.

§ 2

Val av protokolljusterare och tid för justering av protokollet

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) och vice ordföranden Andréa Ström (M) får i uppdrag att justera dagens protokoll. Protokollet ska justeras fredag 25 november.

§ 3
Förvaltningsinformation

Lena Huss och Kerstin Järneberg från socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor presenterar sig och informerar om rådets arbete.

Förvaltningschefen Gillis Hammar informerar om att socialjourens uppsök och rådgivning har fått stadens kvalitetsutmärkelse år 2016 i kategorin socialtjänst samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

§ 4
Nämndens frågor till förvaltningen

Inga frågor ställs.

§5**Reviderat program för kvalitetsutveckling****Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.7.1-402/2016

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Ärendet

Stadsledningskontoret föreslår en revidering av stadens program för kvalitetsutveckling. Programmet har fokus på resultat för medborgaren och understryker vikten av systematisk uppföljning och analys, delaktighet för medborgare och medarbetare samt att främja lärande och förnyelse.

Socialförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslaget, men föreslår att programmet även tar upp väsentlighets- och riskanalyser samt att staden strävar efter att synpunkter och klagomål hanteras på likartat sätt i förvaltningar och bolag.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 21 oktober 2016.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 6**Stadens projekt med modulhus, motion (2016:72)****Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.7.1-530/2016

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Reservation

Ledamoten Frida Johansson Metso m.fl. (L) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag som redovisas nedan.

Ersättaryttrande

Ersättaren Stina Bengtsson (C) hänvisar till Liberalernas förslag till beslut.

Ärendet

Motionen behandlar de modulhus med tillfälliga bygglov som staden planerar att upprätta för att erbjuda bostad åt nyanlända flyktingar med uppehållstillstånd. Motionärerna föreslår att en del av de planerade modulbostäderna avsätts för studenter. Motiven som läggs fram för detta är dels att en blandning av målgrupper bidrar till integrationen av de nyanlända, och dels att studietiden är begränsad och att studenter därför är en lämplig målgrupp för ett tillfälligt boende.

Förvaltningen anser att det är av stor vikt att bostäder för nyanlända planeras för att underlätta de nyanländas etablering i samhället. Ur det perspektivet är det angeläget att framtida planering av modulbostäder för nyanlända görs så att de är integrerade i övrig bostadsbebyggelse i staden. Förvaltningen ser även att studenter kan vara en möjlig målgrupp för tidsbegränsade boendeformer. Förvaltningen tar dock inte ställning till det specifika förslag som läggs fram i motionen om att avsätta en viss andel av de planerade modulbostäderna för nyanlända åt studenter.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 24 oktober 2016.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag. Ledamoten Frida Johansson Metso m.fl. (L) föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att därutöver anföra följande.

Vi vill se till att Stockholm på bästa sätt hanterar den utmaning det är att skapa bostäder till den stora grupp flyktingar som anvisats till Stockholm. När staden uppför modulbostäder på tidsbegränsade bygglov för att ta emot dessa personer tror vi att det skulle vara en stor vinst att samtidig uppföra modulbostäder för studenter. Studenter efterfrågar också tillfälliga bostäder och studietiden är begränsad. Därför är modulbostäderna passande även för studenter.

Att blanda bostadsmoduler för flyktingar och studenter bidrar till att skapa en plattform och en kanal in i samhället för flyktingar som har få eller inga kopplingar med sitt nya land och för studenterna ger det en tillgång till internationella kontakter och influenser.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 7**Psykisk ohälsa ett växande problem, motion (2016:78)****Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.7.1-554/2016

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag som redovisas nedan.

Ersättaryttrande

Ersättaren Stina Bengtsson (C) hänvisar till Moderaternas förslag till beslut.

Ärendet

Kommunstyrelsen har överlämnat motion (2016:78) av Johanna Sjö (M) om psykisk ohälsa ett växande problem – Stockholm behöver en stark samlad stadsövergripande strategi för att kunna göra skillnad.

Motionären yrkar att kommunfullmäktige beslutar om följande:

- Att Stockholms stad tar fram en samlad strategi för ett tvärsektorielt arbete för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa i ett livscykelperspektiv.
- Att strategin ges politisk prioritet genom ett samordnat utvecklingsstöd och styrning centralt i staden och att nära samarbete sker med andra städer i världen gällande frågan om psykisk hälsa.

Sammanfattningsvis hänvisar förvaltningen i detta tjänsteutlåtande till den upprättade länsövergripande handlingsplanen inom området psykisk hälsa och det arbete som pågår inom ramen för *Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm* som svar på motionen.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 24 oktober 2016.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag. Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra

Det är glädjande att kommunerna i Stockholms län, KSL, har under hösten 2016 tillsammans med samtliga kommuner i länet, Stockholms läns landsting och Nationell samverkan för psykisk hälsa (NSPH) arbetat för att upprätta en länsövergripande handlingsplan för psykisk hälsa som sträcker sig från 2016 till 2020. Samt att flera andra initiativ till att motverka psykisk ohälsa har påbörjats.

Psykisk ohälsa är en allvarlig folkhälsosjukdom där flera insatser behövs, för att stärka arbetet ytterligare bör staden även samverka med andra städer världen över för att använda andras forskning beprövade erfarenheter kring ledning och styrning, stadsövergripande utvecklingsstöd och specifika insatser inom respektive förvaltningsområde.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 8**Sommarlovsberedskap mot tvångsäktenskap, motion (2016:86)****Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.7.1-598/2016

Socialnämndens beslut

Socialnämnden hänvisar till förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Ledamoten Frida Johansson Metso m.fl. (L) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag som redovisas nedan.

Ersättaryttrande

Ersättaren Stina Bengtsson (C) hänvisar till Liberalernas förslag till beslut.

Ärendet

Kommunstyrelsen har skickat motionen (2016:86) om sommarlovsberedskap mot tvångsäktenskap av Lotta Edholm (L) till socialnämnden för yttrande. I motionen lyfts frågan om betydelsen av att ge skydd och stöd till barn och ungdomar som under sommarlovet riskerar att föras utomlands med syfte att mot sin vilja ingå äktenskap. Förslag läggs bland annat om att information om mänskliga rättigheter och möjligheter att få hjälp borde ges på Sveriges internationella flygplatser.

Förvaltningen instämmer i den bedömning som görs av Origo (Stockholms läns resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld) om att en informationskampanj bör ske i samarbete med involverade parter på en länsövergripande nivå, med huvudinriktningen att förebygga och förhindra barn- och tvångsäktenskap.

Förvaltningen bedömer att behov finns av att stämma av kapaciteten hos stadens verksamheter som erbjuder skydd och stöd i akutsituationer till riskutsatta personer. Förvaltningen anser att ansvaret för avstämningen bör läggas på alla förvaltningar som har verksamheter som erbjuder akutinsatser till berörd målgrupp.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 21 oktober 2016.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag. Ledamoten Frida Johansson Metso m.fl. (L) föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att i övrigt anföra följande.

Vi tror att det hade varit möjligt att genomföra idén om en informationskampanj redan i somras. Swedavia meddelade att de var positiva men idén föll mellan stolarna. Swedavia väntade på initiativ från staden, som inte kom. Vi kan bara beklaga att staden och Swedavia inte lyckades etablera ett samarbete.

Vi håller med om att den kompetens som finns hos Länsstyrelsen i Östergötland kan tas tillvara i ett informationsarbete. Länsstyrelsen var också en drivande kraft bakom att en sommarlovskampanj mot tvångsäktenskap kunde genomföras på tre flygplatser i somras. För oss är det viktiga naturligtvis inte om det är staden eller någon annan aktör som ligger bakom en kampanj, utan att färre unga tjejer blir bortgifta. Vi tror dock att staden i avvaktan på nationella kampanjer bör samla regionala aktörer och gemensamt arbeta i motionens riktning.

Sommarlovsberedskap omfattar dock mer än bara kampanjer på flygplatser och annan kollektivtrafik. Det handlar om att se till att det finns bemanning på sommaren för att snabbt kunna ta hand om barn och unga som måste få skydd och att det finns en medvetenhet hos personal i staden som möter unga att exempelvis känna igen tecken på oro inför sommarlovet. Vi välkomnar att förvaltningen delar bilden att det finns behov av att stämma av kapaciteten. Ingen tjej eller kille ska behöva bli bortgift i Stockholm i sommar.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 9**Krav på utbildning mot trakasserier****Svar på skrivelse från Isabel Smedberg Palmqvist (L)**

Dnr 1.7.2-492/2016

Socialnämndens beslut

Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Ärendet

I skrivelsen ”Om krav på utbildning mot trakasserier” från Isabel Smedberg Palmqvist (L) till socialnämnden begär författaren svar på frågor om hur man kan arbeta för att staden ska upprätthålla sitt ansvar att se till att krog- och evenemangslivet i Stockholm är tryggt för alla stockholmare och att ingen ska behöva vara rädd för att bli ofredad när man går på konsert eller går ut på krogen. Författaren kopplar frågeställningen till rapporter om trakasserier, ofredanden och rena övergrepp mot unga flickor och kvinnor i samband med festivaler eller andra evenemang som skett såväl i Stockholm som i andra delar av landet. Förslag finns om att ställa krav på förebyggande arbete som förutsättning för att beviljas serveringstillstånd, till exempel integrera utbildning i förebyggande arbete mot trakasserier i restaurang- och evenemangsmiljöer i den STAD-utbildning som krävs för att få serveringstillstånd efter klockan 01:00. Förslag läggs också om att utreda vilka krav som ska ställas på arrangörer av festivaler för alkoholtillstånd, de som har tillfälliga serveringstillstånd, oavsett serveringstider.

Förvaltningen arbetar aktivt tillsammans med krogbranschen och polisen för att skapa en trevlig och sund krog- och festivalmiljö för invånare och besökare i Stockholm. Det är viktigt att arbeta förebyggande med olika frågor gällande trygghet och säkerhet både för anställda och gäster som besöker restauranger och festivaler. Det finns många så kallade personbrott, till exempel rån, misshandel och trakasserier, som förekommer på ställen där det serveras alkohol. Grunden till dessa problem och beteenden är många gånger beroende på händelser eller orsaker som inte är kopplade till eller kan lösas på en restaurang eller en festival. Det är därför viktigt att ha ett brett perspektiv och arbetssätt gällande det förebyggande arbetet.

Förvaltningen bedömer att det pågår arbete med dessa frågor på olika sätt. Restaurangbranschen och dess fackliga organisationer arbetar mycket med frågor gällande sexuella trakasserier ur ett

arbetsmiljöperspektiv, de är därför väl insatta i problematiken ur den aspekten. Ledningsgruppen för ansvarsfull alkoholserving på STAD har diskuterat hur man tar upp frågeställningar om trakasserier på utbildningarna. Tillståndsenhetens utbildningspass tar upp frågorna i de pass och utbildningar som de håller i och polisen tar upp det som en typ av brott som de arbetar preventivt mot.

Stockholms stads kulturförvaltning har också fått ett stadsövergripande uppdrag gällande evenemangssäkerhet i staden kallat ”Evenemangssäkerhet Stockholm stad”. Detta uppdrag kommer att ha en referensgrupp som chefen för tillståndsenheten kommer att ingå i. Genom denna samverkan kommer frågan gällande trakasserier, trygghet och säkerhet på festivaler att tas upp på ett mycket konkret sätt.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 19 oktober 2016.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 10**Utvärdera metoder för att välja ut och stötta familjehem****Svar på skrivelse från Isabel Smedberg Palmqvist (L)**

Dnr 1.7.2-493/2016

Socialnämndens beslut

Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) och ledamoten Frida Johansson Metso m.fl. (L) lämnar följande särskilda uttalande:

Vi tackar förvaltningen för en bra redogörelse. Vi är dock förvånade över förvaltningens ställningstagande att den sociala investeringsfonden inte bör användas till den forskning och de undersökningar som vi föreslår. Förvaltningen grundar sitt ställningstagande på bedömningen att hänsyn vid ansökningar till fonden i första hand kommer att tas till de lokala utvecklingsplanerna. Skulle så vara fallet så strider det mot de av kommunfullmäktige antagna riktlinjerna för den sociala investeringsfonden. Där bestäms bland annat att alla stadens nämnder kan söka pengar ur fonden och att projekt som finansieras av fondens medel bland annat ska främja utveckling och implementering av kunskapsbaserade arbetssätt samt ge möjlighet till systematisk uppföljning och utvärdering.

Skulle en facknämnd inte kunna initiera projekt med en realistisk chans att bli beviljade, eller om projekt med en tydligt stadsövergripande karaktär inte kommer att beviljas, innebär det en kraftig begränsning i den sociala investeringsfondens omfång som inte har varit föremål för politiska beslut. Det är en situation som vi i så fall ser allvarligt på, inte minst därför att angelägna utvecklingsprojekt såsom det förhandenvarande inte kommer att kunna genomföras.

Förvaltningen anför att stadsdelarna använder Stockholmsmodellen och BRA-fam vid utredning och rekrytering av familjehem. I Individutskottet har vi vid flera tillfällen efterlyst en genomgång av vilka verktyg som används i intervjuerna med potentiella jour- och familjehem. Vi skulle uppskatta en redogörelse för den evidens som finns och upplevelsen av intervjuernas faktiskt predicerande effekt. Vi efterfrågar också information kring hur man följer upp intervjuer

för att hitta orsaker när placeringar brustit och hur väl de erfarenheterna stämmer med vad verktygen visat.

Bo Vinnerljung och Tore Andreassen konstaterar i sin forskningsöversikt (*Barn och unga i samhällets vård – Forskning om den sociala dygnsvården*, Forte 2015): ”Det är en paradox att man lägger stora resurser på att placera ungdomar på institution, men mycket få resurser på att ta reda på hur de fungerar.” De menar att ”det finns nära nog ingen svensk forskning som visar på vilka former av stöd [till familjehem] som ger positiva effekter” och att ”social dygnsvård med rehabiliterande syften är så gott som helt utvärderad i Sverige”.

Det är naturligtvis inte en hållbar situation. Stockholm måste använda stadens resurser till att täta dessa allvarliga kunskapsluckor, som rör en av de kanske mest angelägna uppgifterna det svenska välfärdssamhället ålägger kommunerna. Få sociala investeringar torde kunna ge så mycket tillbaka som ökad kunskap kring hur vi bäst hjälper barn som behöver samhällets stöd.

Ersättaryttrande

Ersättarna Stina Bengtsson (C) och Sofia Modigh hänvisar till Moderaternas och Liberalernas särskilda uttalande.

Ärendet

I skrivelsen ”Utvärdera metoder för att välja ut och stötta familjehem” uttrycker Isabel Smedberg Palmqvist oro för barn i samhällsvård och deras framtida utvecklingsmöjligheter. Hon yrkar på att förvaltningen ska utreda huruvida den sociala investeringsfonden kan finansiera forskningsprojekt för att utvärdera metoder att välja ut och stötta familjehem och för att undersöka hur det går för barn som placerats i tvångsvård.

Förvaltningen gör bedömningen att det idag pågår mycket forskning och metodutveckling inom familjehemsvården både i Stockholm, runt om i landet och internationellt som handlar om placerade barns hälsa, skolgång och delaktighet vilket är en positiv utveckling.

Mot bakgrund av den erfarenhet som Stockholms stad har av lokala investeringsfonden idag finner inte förvaltningen att fonden är lämplig som finansierare av ovan nämnda forskningsprojekt.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 23 september 2016.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§11**Månadsrapport för oktober 2017**

Dnr 1.3.1-812/2015

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner rapporten
2. Socialnämnden godkänner utbetalning av 16,7 mnkr till SHIS.
3. Förvaltningschefen ges särskild delegation att fram till 31 december 2017 fatta beslut om inhyrning och anpassning av boenden för nyanlända invandrare. Beslut anmäls till nämnden löpande.
4. Lokaler för ensamkommande barn omvandlas i Skärholmen och Hässelby omvandlas till tillfälliga boenden för nyanlända invandrare.

Ärendet

Prognosen baseras på utfallet per 31 oktober.

Nämndens prognos för helåret visar ett överskott på 12,6 mnkr. Överskottet beror i huvudsak på periodiserade intäkter från föregående år samt på att medel avsatta för oförutsedda kostnader inte använts full ut.

Kostnadsutvecklingen för mottagande av och boende för nyanlända invandrare är mycket osäker och kan komma att påverka kommande prognoser.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 7 november.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 12**Omställning av enheten för ensamkommande barn och ungdomar**

Dnr 1.7.2-673/2016

Socialnämndens beslut

1. Förvaltningschefen får i uppdrag att genomföra den i ärendet beskrivna omställningen av HVB och stödboenden för att anpassa verksamheten till nya ersättningsnivåer.
2. Förvaltningschefen får i uppdrag att löpande anpassa utbudet av HVB respektive stödboende till stadsdelsförvaltningarnas efterfrågan.
3. Förvaltningschefen ska löpande återkomma till nämnden för beslut om avveckling av verksamheter.
4. Förvaltningen ska under hösten 2017 återkomma till socialnämnden med en uppföljning av den nya stödboendeformen.
5. I övrigt anföra följande.

Stockholms stad ska ha ett gott mottagande av ensamkommande barn. Mottagandet ska bygga på långsiktighet och medverka till att de barn som kommer till Sverige och Stockholm utan sina vårdnadshavare ges en bra start i sitt nya hemland. Socialnämnden har under de senaste tio åren byggt upp en väl fungerande verksamhet med just dessa målsättningar.

I juni 2016 lämnade regeringen besked om ett förändrat ersättningssystem till kommunerna för mottagande av ensamkommande barn. Det nya ersättningssystemet innebär förenklingar i hur ersättningen betalas ut till kommunerna, dock innebär det nya systemet också en radikal sänkning av den ersättning som kommunerna erhåller. Dessa ändrade förutsättningar, i kombination med att det kommer allt färre barn till Stockholm, gör att staden måste ställa om sitt mottagningsarbete. Det ärende som socialförvaltningen nu lägger fram pekar ut inriktningen för den omställningen.

Omställningen kommer oundvikligen att påverka det stöd vi kan ge barnen och ungdomarna. Ett antal hvb-hem kommer att behöva ställas om till stödboenden, där bemanningen är lägre och där nattpersonal i regel inte finns på plats, med undantag för de stödboenden som riktar sig till barn i åldern 16-18 år. Utifrån dessa förändringar är det viktigt att socialnämnden noga följer hur verksamheten utvecklas, särskilt i fråga om den stödboendeform som nu inrättas. Vi ger därför socialförvaltningen ett särskilt

uppdrag att följa upp hur verksamheten utvecklas och att återkomma till nämnden i frågan. Därtill ser vi också att det är viktigt att följa säkerhetsaspekterna runt i kring de olika boendena.

Till följd av att det nya ersättningssystemet förutsätter att vissa barn och unga ska vara placerade i stödboende och att vissa inte kommer att behöva vara placerade enligt socialtjänstlagen kommer stadens socialtjänst nu att göra bedömningar av vilka placeringsformer som är lämpliga för varje enskilt barn. Det är viktigt att dessa bedömningar utgår från varje barns individuella behov och att barnen placeras i boenden som möter dessa behov. Vi anser att stödboendeformen i första hand ska rikta sig till unga över 18 år, och endast i undantagsfall till barn i åldrarna 16-17 år.

Reservation

Ledamoten Frida Johansson Metso m.fl. (L) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag som redovisas nedan.

Reservation

Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för förvaltningens förslag till beslut som redovisas i tjänsteutlåtandet.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) lämnar följande särskilda uttalande:

Regeringens förslag, som föreslås träda i kraft 2017-07-01, om ändrade förutsättningar för mottagandet av ensamkommande barn och unga inklusive sänkningen av ersättningsnivåerna har medfört ett omedelbart behov av omställning av Enheten för ensamkommande barn och ungdomar. Givet situationen tvingas bland annat insatserna Intro skola (undervisning i avvaktan på plats i ordinarie skola) och svensk coach (digital läxhjälp) att avvecklas.

Ensamkommande barn är redan i en extremt utsatt situation, när intro skola och svensk coach avvecklas tvingas barn att sitta av sin tid i väntan på placerad skolgång. Intro Stockholm och svensk coach har varit viktigt för barnens utveckling och betydelsefullt att kunna fylla dagarna med meningsfulla aktiviteter. Det är inte heller en bra miljö för barn att vara utan tillgång till lärande, delaktighet och stimulans. Även om väntetiden för att få en skolplats har minskat är det av största vikt att vi upprätthåller en hög beredskap om vi ser att väntetiderna återigen börjar öka.

Det gör oss oroadade att majoriteten inte kan presentera några alternativ för hur läxhjälpen till dessa barn ska kunna fortgå. Moderaterna vill se ett samarbete med utbildningsnämnden för att hitta en långsiktig lösning när det gäller läxhjälp och därmed säkerställa att de barn som kommer till Stockholm får den extra hjälp och det stöd som krävs för att de ska få en god introduktion in i samhället.

Ersättaryttrande

Ersättaren Sofia Modigh (KD) hänvisar till Moderaternas särskilda uttalande.

Ersättaryttrande

Ersättaren Stina Bengtsson (C) hänvisar till Liberalernas förslag till beslut.

Ärendet

Regeringens förslag, som föreslås träda i kraft 2017-07-01, om ändrade förutsättningar för mottagandet av ensamkommande barn och unga inklusive sänkningen av ersättningsnivåerna medför ett omedelbart behov av omställning av *Enheten för ensamkommande barn och ungdomar*. Därtill kommer att antalet ensamkommande barn och ungdomar som kommer till Sverige har minskat kraftigt under senaste året.

Förvaltningen har gjort en bedömning av det framtida behovet av platser för asylsökande barn samt barn och unga med uppehållstillstånd (UT, både permanent och tillfälligt uppehållstillstånd), i första hand under 2017. För att matcha utbudet till det bedömda platsbehovet behöver ett antal asylboenden omvandlas till boende för barn och unga med uppehållstillstånd (UT-boenden) samt att ett antal verksamheter avvecklas. En plan för genomförandet kommer att tas fram snarast efter att beslut är fattat. Genomförandet bör vara slutfört senast 1 juni 2017.

Efter omställningen kommer enheten att omfatta cirka 68-85 platser för asylboenden (HVB) samt cirka 170-180 platser UT-boenden (HVB och stödboende). Det innebär en total minskning med cirka 105-132 platser. Omställningen innebär också att insatserna *Intro skola* (undervisning i avvaktan på plats i ordinarie skola) och *svensk coach* (digital läxhjälp) kommer att avvecklas. Ett mobilt team kommer att tillsättas för tillsyn nattetid, vid HVB och stödboenden.

En minskning av platsantalet medför också ett minskat behov av antalet personal. Efter föreslagen omställning kommer cirka 100 tjänster att kvarstå och cirka 150 tjänster kommer att avvecklas. Möjligheten att använda de tomställda lokalerna till andra verksamheter alternativt som bostäder för nyanlända kommer att ses över.

Förvaltningen föreslår att förvaltningschefen får i uppdrag att genomföra den i ärendet beskrivna omställningen av HVB och stödboenden för att anpassa verksamheten till nya ersättningsnivåer. Förvaltningschefen ska också löpande anpassa utbudet av HVB respektive stödboende till stadsdelsförvaltningarnas efterfrågan. Beslut om avveckling av verksamheter kommer att tillställas nämnden för beslut.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 9 november 2016.

Förslag till beslut

Ordföranden Åsa Lindhagen m.fl. (MP) och ledamöterna Rana Carlstedt m.fl. (S), Alexandra Mattsson (V) och Anna Rantala Bonnier (Fi) föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Förvaltningschefen får i uppdrag att genomföra den i ärendet beskrivna omställningen av HVB och stödboenden för att anpassa verksamheten till nya ersättningsnivåer.
2. Förvaltningschefen får i uppdrag att löpande anpassa utbudet av HVB respektive stödboende till stadsdelsförvaltningarnas efterfrågan.
3. Förvaltningschefen ska löpande återkomma till nämnden för beslut om avveckling av verksamheter.
4. Förvaltningen ska under hösten 2017 återkomma till socialnämnden med en uppföljning av den nya stödboendeformen.
5. I övrigt anföra följande.

Stockholms stad ska ha ett gott mottagande av ensamkommande barn. Mottagandet ska bygga på långsiktighet och medverka till att de barn som kommer till Sverige och Stockholm utan sina vårdnadshavare ges en bra start i sitt nya hemland. Socialnämnden har under de senaste tio åren byggt upp en väl fungerande verksamhet med just dessa målsättningar.

I juni 2016 lämnade regeringen besked om ett förändrat ersättningssystem till kommunerna för mottagande av ensamkommande barn. Det nya ersättningssystemet innebär

förenklingar i hur ersättningen betalas ut till kommunerna, dock innebär det nya systemet också en radikal sänkning av den ersättning som kommunerna erhåller. Dessa ändrade förutsättningar, i kombination med att det kommer allt färre barn till Stockholm, gör att staden måste ställa om sitt mottagningsarbete. Det ärende som socialförvaltningen nu lägger fram pekar ut inriktningen för den omställningen.

Omställningen kommer oundvikligen att påverka det stöd vi kan ge barnen och ungdomarna. Ett antal hvb-hem kommer att behöva ställas om till stödboenden, där bemanningen är lägre och där nattpersonal i regel inte finns på plats, med undantag för de stödboenden som riktar sig till barn i åldern 16-18 år. Utifrån dessa förändringar är det viktigt att socialnämnden noga följer hur verksamheten utvecklas, särskilt i fråga om den stödboendeform som nu inrättas. Vi ger därför socialförvaltningen ett särskilt uppdrag att följa upp hur verksamheten utvecklas och att återkomma till nämnden i frågan. Därtill ser vi också att det är viktigt att följa säkerhetsaspekterna runt i kring de olika boendena.

Till följd av att det nya ersättningssystemet förutsätter att vissa barn och unga ska vara placerade i stödboende och att vissa inte kommer att behöva vara placerade enligt socialtjänstlagen kommer stadens socialtjänst nu att göra bedömningar av vilka placeringsformer som är lämpliga för varje enskilt barn. Det är viktigt att dessa bedömningar utgår från varje barns individuella behov och att barnen placeras i boenden som möter dessa behov. Vi anser att stödboendeformen i första hand ska rikta sig till unga över 18 år, och endast i undantagsfall till barn i åldrarna 16-17 år.

Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag. Ledamoten Frida Johansson Metso m.fl. (L) föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att ge förvaltningen i uppdrag att tillskriva kommunstyrelsen med begäran om medel för att kunna upprätthålla verksamheten med bibehållen kvalitet och att därefter återkomma med nytt förslag.
3. Att därutöver anföra följande.

Det här ärendet är en direkt effekt av regeringens politik som innebär att med kort varsel kraftigt minska kostnaderna för ensamkommande barn. Medan stödboende kan vara en boendeform som fungerar för vissa, finns det andra ensamkommande barn som

behöver den omsorg som ett HVB-hem erbjuder. Det bör, precis som med alla andra barn som behöver samhällets skydd, vara det enskilda barnets bästa som avgör. Många barn har upplevt fruktansvärda saker i sina hemländer och under sin flykt till Sverige och behöver extra stöd. Det är vår skyldighet att ge dessa barn det stöd de behöver. Antalet boendeplatser ska självklart anpassas i takt med att antalet ensamkommande barn förändras, men vi måste i det längsta undvika försämringar av kvaliteten.

Att dra ner på utbildningsinsatser för ensamkommande barn är ett slag mot integrationen och leder till att vi får större kostnader genom långsammare etablering och försämrade livschanser. Vi anser att utbildning är den absolut viktigaste faktorn bakom nyanlända barns och ungas integration och vi går inte med på dessa nedskärningar. Ambitionsnivån måste öka, inte minska.

Om behovet av insatsen Intro skola har minskat bör resurserna som därmed frigörs istället användas på andra sätt för att säkerställa att ensamkommande barn snabbt kan tillgodogöra sig språket och en bra utbildning.

Regeringens drastiska förändringar av ersättningsformer sätter många kommuner under ekonomisk press. Stockholm, vars styrande majoritet har ärvt en god ekonomi efter många år med alliansstyre, bör inte vara en av dem. Integrationen, inte minst av våra ensamkommande barn, är kanske den största samhällsutmaningen vi står inför. Om någonting bör få ta resurser i anspråk är det detta. Om Stockholm misslyckas med att ge en god uppväxt- och inlärningsmiljö för ensamkommande barn, beror det inte på en brist på resurser, utan på att den styrande majoriteten har valt att satsa stadens skattemedel på projekt och byråkrati med begränsad praktisk nytta för stockholmarna.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt Miljöpartiets, Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Feministiskt initiativs gemensamma förslag till beslut.

§ 13**Tillsyn av hem för vård och boende (HVB) för barn och unga –
Tullhuset**

Dnr 1.6.1-476/2016

Socialnämndens beslut

Socialnämnden lägger ärendet till handlingarna.

Ärendet

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) gjorde den 9 september 2016 en anmäld inspektion på Tullhuset. Tillsynen var huvudsakligen inriktad på att granska om barnen får en trygg och säker vård.

IVO bedömer att verksamheten uppfyller kraven på trygghet och säkerhet i boendet. Vissa brister identifierades i granskningen och ska följas upp vid kommande tillsynstillfällen. IVO avslutar ärendet.

§ 14

Socialnämnden lägger följande ärenden till handlingarna.

Protokoll från socialnämndens sammanträde 25 oktober 2016, justerat 25 oktober 2016 samt 1 november 2016.

Protokoll från tillståndsutskottets sammanträde 8 november 2016, justerat 10 november 2016.

Protokoll från organisations- och föreningsutskottets sammanträde 25 oktober 2016, justerat 28 oktober 2016.

Protokoll från socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor sammanträde 17 november 2016, justerat 18 november 2016.

Protokoll från individutskottets sammanträde 17 november 2016, justerat 22 november 2016.

Inkomna handlingar till socialnämnden 9 september 2016 till 27 oktober 2016.

Anmälda delegationsbeslut till socialnämnden 7 mars 2016 till 16 november 2016.

Protokoll från förvaltningsgruppens sammanträde 16 november 2016.

§ 15
Övriga frågor

Nämnden beslutar att lämna följande skrivelser till förvaltningen för beredning.

Hur värnar Stockholms stad unga från Afghanistan i asylprocessen i den nuvarande krissituationen? av Frida Johansson Metso och Inga-Lill Persson (båda L).

Nämnden beslutar att lämna följande skrivelser till handlingarna:

Svar på skriftliga frågor angående stadens arbete med felaktiga utbetalningar, skrivelse till Frida Johansson Metso och Inga-Lill Persson (båda L) från socialborgarrådet Åsa Lindhagen (MP). Dnr 1.7.2-682/2016:3.

Svar på ordförandens svar på skriftlig fråga angående felaktiga utbetalningar, skrivelse till socialborgarrådet Åsa Lindhagen (MP) från Frida Johansson Metso och Inga-Lill Persson (båda L). Dnr 1.7.2-682/2016:4.

Inga övriga frågor tas upp.

Sammanträdet avslutas kl. 18:30.

Vid protokollet

Sigrún Andersdóttir